

Train your brain

CLINICAL DERMATOLOGY CASES -- CDC # 7

Keratosis pilaris

Anamnese

Een 18-jarige man presenteerde zich in onze kliniek met atopisch eczeem. Tevens gaf patiënt aan al jaren 'schuurpapierhuid' op zijn armen te hebben. Hij was bekend met hooikoorts en zijn familie-anamnese was positief voor atopie.

Lichamelijk onderzoek

Bij inspectie zagen we op de laterale zijde van beide bovenarmen vele tientallen huidkleurige tot erythemateuze folliculair gebonden papels (Afb.1+2).

Afb. 1: Rechter bovenarm

Afb. 2.: Linker bovenarm

Diagnose

Keratosis pilaris

Beleid

Na uitleg aan patiënt leidde behandeling met ureumzalf 1-2dd tot vlotte verbetering van zijn huidbeeld. Onderhoudsbehandeling meermaals per week bleek hierbij vooralsnog nodig.

Bespreking

Keratosis pilaris is een onschuldige, frequent voorkomende genodermatose met kleine, ruw aanvoelende folliculaire papels, soms erythemateus tot beige. Deze komen vooral voor op de laterale zijde van bovenarmen en -benen, soms in het gelaat, op romp of billen. Bij keratosis pilairs ontstaan keratotische pluggen in de uitvoergang van haarfollikels. Die pluggen, opgebouwd uit lagen keratine, veroorzaken de papels. Deze genetisch bepaalde keratinisatiestoornis komt frequent voor: bij circa 50% van kinderen en 40% van volwassenen. Keratosis pilaris komt bij alle rassen, zowel bij mannen als vrouwen voor en wordt vaker gezien bij een droge huid (eczeem, xerodermie en ichthyosis) en bij atopie.

Keratosis pilaris geeft meestal geen klachten, hooguit soms geringe ontsteking rond haarfollikels. Uitgesproken vormen kunnen als cosmetisch storend worden ervaren. De huidafwijkingen zijn vaak milder in de zomer dan in de winter. Behandeling is meestal niet nodig en keratosis pilaris is een genodermatose waarvoor nog geen curatieve behandeling bestaat. Symptomatisch kunnen keratolytica van waarde zijn, zoals ureum of acidum salicylicum bevattende lokale externa. Deze kunnen als onderhoudsbehandeling nodig zijn. Met het ouder worden verdwijnt de aandoening bij een deel van de patiënten.

Bron: Afbeeldingen en tekst van Dr R.I.F. van der Waal ¹ en Drs. D. van der Hout ², resp. dermatoloog¹ in Tergooi MC Dermatologie Clinics en anios² Dermatologie in het Reinier de Graaf Gasthuis, Delft.